

Základní škola a Mateřská škola, Praha 6, náměstí Svobody 2

Příběhy našich sousedů

Paní Vlasta Gallerová Křížová

Scénář k rozhlasové reportáži

Realizační tým: žáci 8. ročníku – Johana Matre, Justýna Kotálová, Jakub Weber, Elisabeth Weissová, Amélie Darková, pedagogické vedení – Mgr. Alexandra Matějková

Vlasta Gallerová Křížová působila jako dramaturgyně Realistického divadla v Praze, později přejmenovaného na Labyrint, dnes Švandova divadla.

Společně se svým manželem, divadelním režisérem Karlem Křížem zasvětili svůj život prknům, která znamenají svět.

Zrealizovali celou řadu nezapomenutelných představení. Nejprve v libereckém Divadle F. X. Šaldy, posléze v Realistickém divadle v Praze, ale i v tehdejších Městských divadlech pražských, kde byla například slavná inscenace Amadeus na programu více než 5 let.

Pojďme se společně ohlédnout za hrami, které byly v osmdesátých letech něčím naprosto ojedinělým a výjimečným.

Byla to zvláštní doba, doba plná paradoxů.

S Václavem Havlem, Milanem Uhdem, Sergejem Machoninem, Josefem Topolem a dalšími intelektuály a umělci z disentu, se tehdy utajeně scházeli v Táborské věži na Vyšehradě.

„V polovině 80. let ta naše parta, která se scházela v divadle, v mé kanceláři, jsme se rozhodli spojit s divadelníky z disentu. Tam byli Vlasta Chramostová a její manžel, kameraman Milota, který natočil film o invazi a Otomar Krejča, což byl skvělý režisér.

„Během let jsem zjistila, že to není boj proti zdi, ale říkala jsme si, ona ta zeď je hadrová. Takže jsme zkoušeli pořád víc a víc.“

V roce 1988 společně s manželem a dalšími členy hereckého souboru vytvořili slavnou divadelní koláž *Res publica aneb jak jsme nezažili dvacátá léta*. Hlavním tématem byla demokracie, a tedy i účinkování v ní bylo dobrovolné.

O rok později byla v říjnu 1989 uvedena *Res publica II aneb tak jsme to zažili*. Z jeviště zazněly písně Karla Kryla, ukázky z Havlovy *Zahradní slavnosti*, Kunderova *Žertu* a jiných, tehdy zapovězených autorů.

„Celá ta dramaturgie a práce 80. let byla víceméně politické divadlo, i když ne tak jako plakátově, ale na soukromých lidských osudech. Tohle se tam hledalo.“

Revoluce přinesla změny, které zasáhly nejen divadlo, ale i profesní život manželů Křížových. Po zdoluhavém restitučním sporu o divadelní budovu a jejím následném prodeji, dostal celý soubor výpověď. Budova pak byla 4 roky zavřená, opět rekonstruovaná a otevřela se až v roce 2002.

„Rozumíte, projdete komunistickou éru, pak děláte spoustu věcí proti komunistickému režimu, my jsme za to nic nechtěli, jiný se drali do Národního divadla a já nevím kam, my jsme chtěli jenom zůstat tam a dělat jenom to, co máme pocit, že umíme. Režisér bez divadla je jako klavírista bez klavíru...“

Divadlo Na Jezerce loňský rok uvedlo premiéru hry *Res publica III aneb Jak bychom nechtěli zažít budoucí léta*, na jejíž přípravě se Vlasta Gallerová a Karel Kříž podíleli. Naši reportáž si dovoluujeme zakončit slovy Karla Kryla.

*I naše generace má svoje kajícíničky
A fízly z honorace a skromné úředničky
A tvory bez svědomí a plazy bez páteře
A život v bezvědomí a lásku k nedůvěře.*

Vlasta Gallerová Křížová při besedě v Knihovně Václava Havla

V rodinném kruhu s manželem a vnoučaty

V Knihovně Václava Havla